ÖVEGES JÓZSEF Fizikaverseny 2013. március 4. I. forduló

Öveges József (1895-1979) a jeles kísérletező fizikatanár, természettudományos kultúránk igaz ápolója.

VII. osztály

I. feladat

1. A két egyenlő méretű és azonos anyagú tégla közül kettétörjük az egyiket. Az egész téglát és az egyik fél téglát egymás mellé tesszük a vízszintes talajra. Mindegyik tégla a legnagyobb lapjával érintkezik a talajjal. Hasonlítsd össze az egész és fél téglára ható gravitációs erőt, sűrűségüket és a talajra ható nyomásukat! Írd a megfelelő relációs jeleket (< = >) a fizikai mennyiségek jelei közé!

	egész tégla	fél tégla
a) Gravitációs erő	G_{e}	$\ldots \ldots G_f$
b) Sűrűség	$ ho_{e}$	$\dots\dots \rho_f$
c) Nyomás	p_{e}	$\dots\dots p_f$

2. Egy vízzel telt üvegedény súlya 1 N-nal nagyobb mint ugyanennek az üvegedénynek a súlya alkohollal tele. Mekkora az üvegedény térfogata?

 $P_{viz} = 1 \ g/cm^3$, $\rho_{alkohol} = 0.8 \ g/cm^3$, $g = 10 \ N/kg$

3 p

3. Egy méh üresen 6 *m/s*, virágporral megrakodva 4 *m/s* sebességgel repül. Az elindulástól számítva mennyi idő múlva tér vissza a kaptárba a 480 *m*-re lévő virágmezőről, ha a mezőn 8 percig gyűjti a mézet?

5 p

II. feladat

1. A jégen csúszó szánra ható súrlódási erő egyötvened része a szánra, a súlya következtében merőlegesen ható reakcióerőnek. Mekkora vízszintes mentén ható erővel kell húzni a 20 *k*N súlyú szánt, hogy az állandó sebességgel haladjon? Igazold állításod! Rajzold fel a szánra ható erőket!

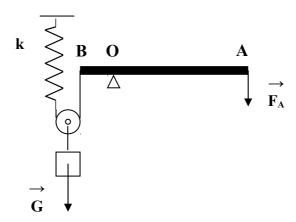
3 p

- 2. A 60 kg-os Peti és a 40 kg-os Kati korcsolyáznak és mindketten a tőlük telhető legnagyobb erőt fejtik ki egymásra. Húzd alá az alábbiak közül az általad igaznak tartott állítást!
  - a) Peti nagyobb erővel tudja húzni Katit, mint ugyanakkor Kati Petit.
  - b) Amikor Kati húzza Petit, akkor kisebb a köztük fellépő erő, mint amikor Peti húzza Katit.
  - c) Tudják egymást kisebb vagy nagyobb erővel is húzni.
  - d) Bármelyikük húzza is a másikat, Peti soha sem tudja nagyobb erővel húzni Katit, mint ugyanakkor Kati Petit.

2 p

- 3. Adott az OB/OA = 0,4, a rugó rugalmassági állandója k = 500 N/m határozd meg:
  - a) G/F_A hányadosát, ha a rendszer egyensúlyban van,
  - b) a rugó megnyúlását, ha a csigára kapcsolt test tömege $10 \ kg$, Elhanyagoljuk: a súrlódást, a csiga súlyát, $g = 10 \ N/kg$.

5 p

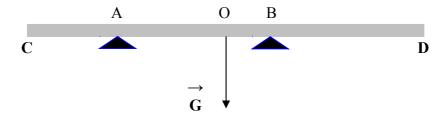

III. feladat

A CD = 4 m hosszú gerenda két helyen van alátámasztva. A gerenda súlya G = 2800 N. Határozd meg az A és B helyen a gerendát támasztó erőket, amikor:

- a) a gerenda üres, nincs terhelve és
- b) akkor, ha a 60 kg-os ember a gerenda C
- c) majd a D végére áll.

10 p

Adott: CA = 0.8 m, AB = 1.6 m, BD = 1.6 m